

Hegyeshal*Mi* Lapunk

I. Ročník č.3.

Máj 2020.

Zo sna skutočnosť

Hegyeshalom už dávno by potreboval vhodné miesto, ktoré by celoročne slúžil pre miestne občianske aktivity ako aj na príležitostné udalosti. Bol to dávny sen, ktorý sa dnes stáva skutočnosťou!

Po mnohoročných prípravách 15. mája 2020 zhotoviteľ oficiálne prevzal objednávku. Myšlienka obecného domu vznikla už v decembri 2014 a dlho zamestnávala myšlienky predstaviteľov obce, veď ide o veľkú investíciu. Na takúto veľkú investíciu v dôsledku neexistujúcich výziev obecná samospráva z vlastných prostriedkov venovala 100 miliónov HUF, vzala si pôžičku 700 miliónov HUF so zárukou maďarskej vlády a s platnosťou na 15 rokov.

Poslanci samosprávy tento veľkolepý projekt odsúhlasili, aby sa mohlo naďalej pokračovať v systematickom rozvoji našej obce.

Investícia sa bude čerpať na rozšírenie a obnovenie budovy starej občianskej školy z roku 1924. Ide o emblematickú budovu Hegyeshalomu, ktorú chceme zachovať pre budúce generácie z úcty voči tým, ktorí dlhé desaťročia v minulosti túto školu navštevovali. Aj z tohto dôvodu sa investor snaží nové krídlo budovy prispôbiť harmónii historických prvkov budovy s prísľubom budúcnosti. Divadelná sála budovy bude

vybudovaná v modernom duchu pomocou osvetľovacej techniky a prijme cca 200 návštevníkov. Takto vznikne príležitosť na usporiadanie performancií väčšieho rozsahu, na prednášky, prípadne na usporiadanie sobášov. Menšie miestnosti poslúžia na priateľské stretnutia, na rokovania a pod. Budeme mať aj filmový klub a možnosť pravidelne usporadúvať záujmové a náučné kurzy. Cieľom je aby každá generácia tu našla príležitosť na zmysluplné trávenie voľného času.

Nová budova bude slúžiť občanom s cieľom vyhovieť kultúrnym potrebám občanov našej obce ako aj obyvateľom zo širšieho okolia.

V rámci kapacity okolo budovy vzniknú nové parkovacie miesta na Iskola ulici, na ulici Kossutha, resp. na teraz uzavretom priestore vedľa pošty.

Rekonštrukčné práce začaté 15. mája budú trvať cca jeden rok. Počas tohto obdobia prosíme o vašu trpezlivosť v prípade vzniknutých nepríjemností.

Veríme, že nová Spoločenská budova (Közösségi Ház) prinesie novú éru v živote našej obce a prispeje ku vzniku moderného spoločenského života našich obyvateľov.

Budú školské tašky ľahšie?!

Premiér vlády Maďarska v záujme ochrany obyvateľov pred šíriacou sa pandémiou spôsobenou vírusom CORONA-19 vydal rozhodnutie o zmene vyučovania na školách od 16. marca 2020. Školy sa zatvorili a vyučovanie odvtedy prebiehalo online formou. Od tohto rozhodnutia po realizáciu prakticky uplynul iba jeden víkend, ktorý mali učitelia k dispozícii.

Odvtedy uplynuli dva mesiace. Opýtali sme sa riaditeľky Základnej školy v Hegyeshalome pani Nusserné Bedő Gyöngyi ako sa žiaci a učitelia prispôbovali tejto novej situácii a aké nové skúsenosti za tento čas získali.

Pani riaditeľka so spokojnosťou konštatovala, že pedagógovia nové podmienky digitálneho vyučovania vynikajúco zvládali a niektorí učitelia už aj pred pandémiou mali skúsenosti s online vyučovaním napríklad pri zadávaní domácich úloh. Osobitne vyzdvihla, že novú formu výučby rýchlejšie zvládali žiaci, ktorým rodičia doma pomáhali. Na druhom stupni však už väčšina žiakov pracovala samostatne. Problémy nespôsobovali technické podmienky vyučovania, ale adaptácia systému KRÉTA. Napriek tomu, že tento systém poskytuje množstvo informácií, nápadov a návrhov tak pre učiteľov ako aj pre žiakov na všeobecne vzdelávacom stupni je časovo mimoriadne náročný a nedynamický. Nie je náhoda, že viac sa osvedčil v diaľkovej forme vzdelávania dospelých.

Pani riaditeľka poukázala na výhody aj nevýhody tohto systému. Povedala, že tí žiaci, ktorí sú samostatní a motivovaní dokážu jednotlivé úlohy lepšie pochopiť, vypracovať a skontrolovať správnosť odpovedí. Ale napriek množstvu času a energie čo tento systém vyžaduje, jeho aplikácia na základnej škole je diskutabilná, lebo tí žiaci, čo sú v učení menej motivovaní, alebo nedostávajú vo svojom okolí dostatočnú podporu, veľmi ľahko sa v ňom strácajú a dezorientujú. Ale uistila

nás, že návratom k živej forme vyučovania sa tieto nedostatky dajú odstrániť. Samozrejme, hodnotenie ich výsledkov a úsilia nemusí byť vždy priaznivé.

V rozhovore s pani riaditeľkou sme sa dozvedeli, že ani rodičia sa o tejto forme výučby nevyjadrovali veľmi pozitívne. Aj ich zvyčajná situácia a každodenná starostlivosť o deti sa za tie dva mesiace zmenili. Sú unavení, lebo ak pomáhajú s domácim vyučovaním, nie je ľahké byť pedagógom aj učiteľom naraz, (hlavne ak majú doma viac školopovinných detí). Ak z nejakého dôvodu nemôžu svojim deťom s vyučovaním pomáhať, tak svoju bezmocnosť veľmi ťažko prežívajú. Keď pracujú a zo zamestnania sa nemôžu uvoľniť, alebo ak sú nezamestnaní, úloha učiteľa pre nich nie je ľahká.

Ak sa na túto situáciu pozrieme z hľadiska detí, aj im chýba sociálny kontakt a každodenný poriadok spojený so zvyčajným vyučovaním. Spočiatku, samozrejme, sa tešili, že nemusia chodiť do školy, ale majú online vyučovanie. No, dnes už väčšina žiakov túži po školských ľavicach, po kamarátoch a spoločných zážitkoch, ktoré im chýbajú.

Návrat k zvyčajnému vyučovaciemu procesu a ku každodennému poriadku, ktorý bol predtým, dodržiavanie hygienických zásad, samozrejme, spočiatku môže spôsobiť isté ťažkosti. Učitelia si to však uvedomujú a urobia všetko preto, aby žiakom tento návrat uľahčili.

Denné tábory:

Miesto: Základná škola Lorincza Lajosa

Čas: 16-19 júna 2020 :

TARKABARKA TÁBOR

22-26.júna 2020:

VÍZEN, FÖLDÖN, LEVEGŐBEN TÁBOR

29.júna - 3. júla 2020:

ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A DOPRAVA

Prihlášku treba poslať do 7. júna 2020

Poplatok: 8000 Ft (zahrnuje aj stravu)

Adresa na zaslanie prihlášky: ISKOLA,

Rákoczi F. u. 13. od 8.00 do 16.00 hod.

Telefón: 0036 96 220 100

Jasle a škôlka sa vracajú k normálnemu fungovaniu ako predtým

- na úrovni okresu: od 25. mája 2020
- v Budapešti: od 2. júna 2020

Cez leto bude najmenej dvojtyždňová prestávka.

Na základnej škole naďalej pokračuje dištančná forma vzdelávania až do konca šk.r.

V každom čísle nášho mesačníka plánujem predstaviť činnosť a program niektorej miestnej občianskej organizácie.

Teraz vám chceme predstaviť Hegyeshalomský klub kultúrneho spolku Szivárvány Családbarát (Hegyeshalmi Kulturális Egyesület Szivárvány Családbarát Klub):

V súčasnosti tento klub funguje pod vedením Andrey Kálmán a Henrietty Szabó Marsitsné, ktoré prijali srdečnú ponuku na túto činnosť od predchádzajúcej vedúcej dr. Katalin Smodics.

V tom čase klub už viac rokov nefungoval a jeho revitalizáciu si vzali do rúk tri nadšené rodiny. Vytýčili si za cieľ rozšíriť možnosti zmysluplného trávenia voľného času, spoločných hier a oddychu ako tomu bolo podľa pôvodných plánov.

Tieto ciele sa stali poslaním Klubu a začala sa ich realizácia.:

Prvým a najdôležitejším cieľom bolo zaviesť poriadok na ihrisku na Domb ulici. Po prekonaní menších problémov sme sa v lete 2017 pustili do práce. Najprv sme z ihriska odstránili nebezpečné objekty a pokračovali sme ďalej. K úspešnej revitalizácii prispeli mnohí ľudia. Dostali sme od samosprávy a dobrovoľných darcov materiálnu podporu. HEKA, Hegyeshalomský Kavicsbánya Zrt., nám darovala piesok a štrk.

Pomocou Hegyeshalomského dobrovoľného hasičského zboru a na základe jednej sociálnej výzvy sme celé ihrisko dali do poriadku. V nasledujúcom roku sme obnovili jednotlivé hracie prvky, pridali sme k nim nové a vytvorili sme miesto pre ohnisko. Odvtedy každý rok v apríli celé ihrisko za pomoci malých aj veľkých, v dobrej nálade upravíme, aby počas letných prázdnin čakalo na deti čisté ihrisko. Odvtedy ihrisko navštevuje veľa rodín a stále je tam živo. V bezprostrednej blízkosti ihriska pomocou viacerých rodín sme nedávno otvorili dnes už veľmi populárny Kresz Park.

Okrem každoročnej starostlivosti o toto ihrisko by sme, samozrejme, chceli vytvoriť aj niečo nové, napríklad chodníček pre malé deti, na ktorom by si mohli pobežovať bosými nohami, studničku pitnej vody ako aj pavilón okolo ohniska vhodný na rodinný piknik.

Veľmi obľúbený je aj náš pravidelný program – Rodinný dom tanca, ktorý organizujeme štyrikrát do roka v telocvični školy. Na tomto podujatí o rezkú hudbu a dobrú náladu sa stará Kislapáros Népzenekar a kurz tanca ponúka učiteľka zo škôlky Julcsanna Ocskai. O chutné pohostenie sa stará

Nagymama Klub. V sále vždy vyhradíme časť miestnosti na ručné práce pre deti podľa aktuálnych sviatkov. O tejto tanečnej škole dostávame veľmi dobré ohlasy a o jej obľúbenosti svedčí aj to, že v sále je vždy plno.

Z pravidelného programu by sme uviedli aj rozprávkové popoludnie Petry Paár v knižnici a cvičenie pre deti v telocvični školy, ktoré vedie Csilla Bálintfi. Okrem toho dva-tri krát v roku v Tornacsarnoku usporiadame burzu detského oblečenia, hračiek a rozprávkových kníh. Okrem toho náš klub pripravil pravidelný prednáškový cyklus Gizelly Abay o správnej životospráve, cvičiteľ jógy mal štyrikrát besedu o zaujímavých témach (napr. o láskyplnej ale zodpovednej výchove detí, o úlohe otcov v rodine a i.). Inokedy našou hosťkou bola Katalin Németh- Leszkovics, ktorá na svojej prednáške hovorila o liečebnej sile rozprávky.

Naše programy sú bezplatné, ale napríklad počas tanečnej školy, kto mal záujem, mohol do pripravenej urny vložiť svoj príspevok. Aj takáto zbierka, okrem podpory od samosprávy, prispieva k tomu, aby sme mohli čoraz lepšie organizovať našu činnosť

V tomto roku v dôsledku pandémie z nášho programu viac vecí odpadlo. Ale ani v tomto čase neleňujeme a získanými príspevkami hospodárime veľmi účelne: napríklad podporili sme šitie rúšok, pomáhali sme práci detskej lekárky a sestričiek starajúcich sa o ochranu

maloletých detí. Veľmi sme vďační, že medzi stálych našich podporovateľov môžeme počítať Hegyeshalomskú samosprávu a starostu Lászlóa Szőkeho, Hegyeshalomský dobrovoľný hasičský zbor (Hegyeshalmi Önkéntes Tűzoltó Egyesület), Hegyeshalomský Nagymama Klub, ako aj riaditeľku školy Gyöngyi Bedő Nusszerné, lekárku Katalin Smodics ako aj dobrovoľníkov Tibora Mészáros a Zoltána Síka.

Okrem aktuálneho programu našej činnosti sme otvorení dobrým nápadom, novinkám a návrhom, takže kto by mal záujem sa k nám pripojiť s radosťou ho v našom Klube privítame.

Nájdete nás: Andrea Kalmár (+36 30 929 6132) a Henrietta Szabó Marsitsné (+36 70 329 2383).

Andrea Kalmár a Henrietta Szabó Marsitsné

Zmenené predpisy týkajúce sa obyvateľov Hegyeshalomu:

➤ Obvodní lekári pre dospelých a deti

Od 11. mája sa obnovila starostlivosť obvodných lekárov pre dospelých a deti ako tomu bolo pred karanténou. Naďalej je potrebné dohodnúť si termín telefonicky. V prípade, že je číslo obsadené, prosíme, volanie opakujte neskôr.

	dr. Cseh Sándor	dr. Sándor Andrea	dr. Smodics Katalin
Telefón:	96/220-050	96/220-091	96/568-000
	06 20/ 319 1151	06 30/983 8116	06 20/ 490 1588

➤ Zubný lekár:

K zubnému lekárovi sa musíte v každom prípade telefonicky objednať. Na dohodnutý termín sa ohláste jedným zvončením na zvonku umiestnenom vedľa dverí ordinácie!

V čakárni sa môžu zdržovať iba 2 osoby, tak podľa možnosti, prídte bez sprievodu. Prosíme, medzi sebou dodržte minimálnu 1,5 m vzdialenosť! Rúško v čakárni je nevyhnutné!

Termín si môžete dohodnúť na týchto číslach: 0036/96/220-180 alebo 0036 70 375 8288.

Ordinačné hodiny: Pondelok-Streda-Piatok: 9-12 hod. Utorok-Štvrtok: 12-15 hod.

KRESZ Park!

Na Dombovej ulici v Hegyeshalome na kreatívnom ihrisku sa 14. mája objavili tabuľky oznamujúce, že sa dokončil KRESZ Park. K dokončeniu chýbajú už len vyasfaltované pásy chodníkov.

K realizácii viedla dlhá cesta: všetko sa to začalo v roku 2017 na veľkolepom bále rodičov a priateľov škôlky a školy. Dobrý nápad získal veľkú podporu mnohých ochotníkov. Veď vybudovanie dopravného ihriska kde si deti môžu zmysluplne stráviť svoj voľný čas, naozaj slúži užitočnému cieľu.

Pôvodne iniciátori dopravné ihrisko chceli vybudovať v záhrade škôlky, alebo na ihrisku na Dombovej ulici pri jazere Stettni alebo v Juliska parku. Napokon sa rozhodli pre ihrisko na Dombovej ulici. Teraz sa už práce dokončili a deti si môžu dopravné ihrisko plne využívať.

S radosťou môžeme konštatovať, že KRESZ park je výsledkom úsilia veľkej skupiny ľudí. Mnohí dobrovoľníci nezištne pomáhali neľutujúc svoj voľný čas a energiu, či už pri organizácii, plánovaní a realizácii. Spoločnými silami sa podarilo vybudovať niečo, čo dlho bude našim deťom slúžiť.

Okrem pripojeného plagátu by sme sa chceli poďakovať všetkým tým dobrovoľníkom, ktorí nezištne pomáhali pri organizovaní bálu v roku 2017 a kúpili si lístky na podporu tejto akcie: Némethné Thullner Gabriella, Szécsényi Tímea, Matina Erika, Baranyai Judit, Kissné Udvardi Krisztina, Éliás-Béri Anita, Völgyesi-Ale Anita,

K ÖSZÖNJÜK A TÁMOGATÁSOKAT

AZ ÖNOK SEGÍTSÉGÉVEL 586.000FT GYÜLT ÖSSZE A KRESZ PARK ÉPÍTÉSÉRE!

VARGA FERI COR - VIK BT
GYURICS ERZSI
MATINA FECŐ
SÁPSA HUNGÁRIA KFT
MESZAMÓ KFT
MONROE DIVAT
SZÉKÁCS 2002KFT
VIDA CSABA

CHANGE & INFO
KALOCSAI RENÁTÓ
KÖCZÁN BALÁZS
REAL BT.(VÉGH BOLT)
REISINGER BAKERY
VÁRADI ISTVÁNNÉ
PÓSÁNÉ FARKAS VIKTÓRIA
BORI BOLT

VITAMIN BOLT/ HÉCZ SÁNDOR!
INSTRUMENTAL HUNGARY KFT
DIAMANT HOTEL SZIGETKÖZ
CHOCOLATE BROWN
ADORJÁN ALEXA
GYÓGYSZERTÁR
MÉZES ZSERBÓ CUKRÁSZDA
KORONA ÉTTEREM
HAMMERI JÁNOS
KOC SIS ERZSÉBET
DENGIZ KFT
PÓSÁNÉ GABI NÉNI
KEZINGER BT
SMAUZER PÉTER ÉS CSALÁDJA
ILDIKÓ ÉS ESZTER VIRÁGBOLT
SZABÓ CINTIA.(MŰKÖRMÖS)
FLAMINGÓ ÉTTEREM
PAPRIKA CSÁRDA
100 FORINTOS BOLT HEGYESHALOM
SZILVI KOZMETIKA
TÖNDÉRKERT KOZMETIKA
GRILL MOBILVÖLGYESI PÁL
MOLNÁR SÁNDOR
LAPPINC SNÉ BARANA ILDIKÓ
LEINWETTERNÉ DEÁK MAGDOLNA

KÖSZÖNET MINDENKINEK,
AKI TÁMOGATÓI JEGYET
VÁSÁROLT!

586.000FT

586.000FT

SZÜLŐI MUNKAKÖZÖSSÉG
HEGYESHALOM

Foto: Mayer László

Polonkainé Virizlai Renáta, Szücsné Hegedüs Zsuzsanna, Mayerné Bodnár Veronika, Vargáné Gulyás Gyöngyvér, Kaproncainé Limpár Elvira. Predovšetkým ďakujeme pánovi starostovi – Lászlóovi Szókemu, Ferencovi Reicherovi, Zoltánovi Kaizingerovi, Györgyovi Kónya, Istvánovi Ziererovi a všetkým tým, čo nejakou formou prispeli k uskutočneniu tohto projektu od prvej myšlienky po vyvesení oznamu, že projekt je hotový! Skupina rodičov je naďalej pripravená pomáhať pri nových projektoch pre naše deti.

Opýtali sme dr. Jánosa Szegediho, autora pripravovanej knihy, čo ho inšpirovalo k napísaniu histórie futbalu v Hegyeshalome?

Ako sa zrodil tento nápad?

Pre každú oblasť nášho života platí stará pravda, že kto nepozná svoju minulosť, nemá ani prítomnosť ani budúcnosť. Platí to aj na prítomnosť, a hlavne budúcnosť futbalu v Hegyeshalome. Skúmanie histórie futbalu v Hegyeshalomu od roku 1912 je vlastne cestovaním v čase. Hegyeshalomský „atlantis futbalu“ plný zázračných hodnôt je dnes temer zabudnutou skutočnosťou. Mojim cieľom je zachytiť svetlé etapy histórie a hlavne prítomnosti HVSE v záujme jeho budúcnosti.

Odkedy sa zaoberáte s touto témou?

Keď som vo februári roku 2019 skončil svojou advokátskou činnosťou a išiel som do dôchodku začal som pracovať na tejto téme, každý deň pravidelne 3-4 hodiny sa venujem výskumu a tvorivému spracovaniu 110 ročnej histórie nášho futbalu.

Ako pokračujete vo výskume?

Historickým prameňom výskumu sú hlavne dobové informácie z novín (Mosonvármegye, Nyugati Hírlap, Mosonmagyaróvári Barátság, Kisalföld, Népsport a Nemzeti Sport a i.), ktoré od vzniku nášho futbalu 30. júna 1912 pravidelne informovali o jeho úspechoch aj neúspechoch. K spracovaniu tejto dlhej histórie významne prispieva poznanie životných príbehov hráčov, trénerov a organizátorov hlavne z obdobia 1930 – 1950, ktoré zachytávajú hegyeshalomské matriky alebo prejavy súvisiace s ich úmrtím, ako aj živé spomienky našich „veľkých seniorov“.

Ďalšiu pomoc poskytujú archívy a knižnice (v Mosonmagyaróvári a Győri).

Kedy sa dočkáme vydania knihy?

Bol by som veľmi rád, keby na Vianoce roku 2021 milovníci futbalu a naši čitatelia dostali do rúk túto publikáciu doplnenú množstvom fotografií, ilustrácií a zaujímavých príbehov.

Grunt (Úryvok z pripravovanej knihy)

„V blízkosti bol grunt, vždy sme tam boli“ zneje klasická skladba Régi csibészek (Starí frajeri) maďarskej hudobnej skupiny Omega. Dnešní mladí ľudia slovo *grunt* už nepoznajú. Musia sa spýtať rodičov, alebo starých rodičov na to, čo to slovo vlastne znamená. Prvé, čo mi príde na um pri tomto starom slove je lopta. Lopta zošitá z pravej kože, nie z nejakej umelej hmoty. Keď vdýchnete do seba vôňu ručne šitej koženej lopty, stane sa z vás „pravý muž“, cítiaci omamnú príťažlivosť ženských vlasov.

Od gruntu už vieto nefúka ani cez Pavlovu ulicu, ani cez grundy Hegyeshalomu. Grundy už zmizli, stali sa obeťou pokroku a „money“. Na gruntoch našej mladosti (Nagyret, Kisret, Juliska liget, ihrisko pri železnici) „smutne“ stoja preplnené poschodové domy, ktorých obyvatelia azda ani netušia, že tie kúsky zelených trávnikov medzi domami ešte nedávno boli pre mnohých hegyeshalomských žiakov vlastne predsieňou „futbalovej akadémie“ a futbalu dospelých hráčov.

Vážení hegyeshalomskí priatelia športu!

V roku 2021 pripravujem vydanie knihy o dejinách futbalu v Hegyeshalome od roku 1912. K príprave tohto projektu prosíme o Vašu pomoc. Pokiaľ máte doma akékoľvek dokumenty, fotografie, noviny a iné doklady súvisiace s futbalom, (alebo aj s inými športovými disciplínami – loptové hry, ženská gymnastika, minulé spartakiády, ihriská, školské športové aktivity) prepožičajte nám ich láskavo za účelom ich digitalizácie. Kópie vašich dokumentov, s vašim súhlasom, uverejníme ako ilustrácie pripravovanej publikácie.

Kontakty

Osobne: Zoltán Török, predseda spolku,
Hegyeshalmi Nagyközségi Önkormányzat
Telefón: 06-96/568-256 resp. 06 30/3451 612
e-mail: hsc1931@hegyeshalom.hu

**Za vašu pomoc ďakuje: Hegyeshalmi Sport Club
1931**

Rozhovor s MARTINOM KLUSOM, štátnym tajomníkom Ministerstva zahraničných vecí a európskych záležitostí Slovenskej republiky

Pán štátny tajomník! V zahraničí má slovenské riešenie súčasnej pandémie veľmi pozitívny ohlas. Nemalú zásluhu na tom máte osobne aj Vy, lebo ste podporovali včasné zavedenie karanténnych opatrení pre tých občanov SR, ktorí sa vo veľkom množstve začali vracieť domov zo zahraničia. Budú sa tieto opatrenia v nasledujúcom období meniť?

Ďakujem za tieto milé slová o našej práci, vážim si to. Pravda je taká, že opatrenia sa aktualizujú na týždennej báze vzhľadom na aktuálnu pandemickú situáciu. Iste ste si všimli, že jednotlivé vlny uvoľňovania prišli, vďaka dobrým výsledkom a zodpovednosti našich občanov, skôr. Aktuálne sme zaviedli 24. hod. režim pre 8 krajín (Česko, Maďarsko, Poľsko, Rakúsko, Chorvátsko, Slovinsko, Švajčiarsko a Nemecko), v rámci ktorého je možný návrat zo zahraničia bez potreby ísť do karantény a mať negatívny test na COVID-19. Otvorenou otázkou týchto dní je ďalšie uvoľňovanie cezhraničného pohybu osôb v rámci našich bezprostredných susedov – Česka, Maďarska a Rakúska a možno aj Poľska. Mohlo by to fungovať na princípe reciprocity v zmysle aktuálneho uvoľnenia, kedy sa naši občania s návratom do 24 hodín nemusia podrobiť testovaniu a karanténe, či už domácej alebo štátnej.

V pohraničnej oblasti s Maďarskom, napríklad v Rajke, Bezenye a Hegyeshalome vďaka možnostiam, ktoré poskytuje Európska únia, dnes žije cca 3000 Slovákov. Bývajú na území Maďarska, ale pracujú na Slovensku, ich deti navštevujú slovenské škôlky a školy. V poslednom čase sa zaužívalo ich označenie ako "pendlerov". Za akých podmienok by mohli v budúcnosti voľne prekračovať maďarsko-slovenské hranice v tomto regióne ako tomu bolo pred pandemiou?

V súčasnosti je pohyb občanov žijúcich do 30 km pozemnou komunikáciou od najbližšieho otvoreného hraničného prechodu (z oboch strán hranice) zo Slovenskej strany bez obmedzení. Samozrejme, sme si vedomí starostí, ktoré majú naši občania žijúci alebo pracujúci za touto hranicou. Registrujeme aj prosby tých, ktorí majú v Maďarsku napríklad domy, chalupy, pozemky, či iné nehnuteľnosti a nespádajú do kategórie pendlerov. Preto sa pokúšame krok za krokom navrhovať riešenia, ktoré by situáciu aspoň zmiernili. O to viac verím, že napríklad už spomínané recipročné riešenie s 24 hod. režimom vstupu na územie susedných krajín a zároveň aj ich občanov na naše územie, by mohlo život mnohým postihnutým výrazne uľahčiť. Úplné vyriešenie ale očakávam až so znovuoobnovením úplného „schengenského“ režimu bez hraníc. Ten by mohol byť reálny v závislosti od epidemiologickej situácie v priebehu júna.

Ako sa bude podľa Vás meniť politika EÚ v oblasti cezhraničnej ekonomickej a kultúrnej spolupráce?

Mnohé opatrenia smerujúce na podporu zdecimovanej ekonomiky, a to nielen u nás ale aj zo strany ostatných členských štátov sú vo veľkej miere smerované aj na udržanie a zintenzívnenie cezhraničnej spolupráce. O to viac v tak otvorených ekonomikách, ako je tá naša. Tejto téme sa momentálne venujú široké diskusie nakoľko sú zasiahnuté všetky ekonomiky členských štátov a týmto novým podmienkam sa snažíme nastaviť aj náš budúci európsky rozpočet, tzv. Viacročný finančný rámec. Zároveň sa na európskej úrovni diskutujú možnosti ďalšieho rušenia bariér v rámci vnútorného trhu, aby sme uľahčili obchodovanie krajín čo najviac. Pandémia má tak široký dosah, že nezostala takmer žiadna oblasť, ktorá by nebola touto krízou zasiahnutá, vrátane kultúry. Pevne verím, že aj v tejto oblasti sa podarí postupne dostať „do starých kolají“. Už dnes našťastie dochádza k uvoľňovaniu opatrení zameraných aj na hromadné podujatia. Otvárajú sa divadlá, kiná a galérie a verím, že s pribúdajúcim časom a zlepšovaním epidemiologickej situácie to bude už iba lepšie.

Ďakujem za rozhovor. 21. 5. 2020.

Zhovárala sa Marta B. Zágoršeková